

Voorzitter: H. Sietsma (GroenLinks)

Namens de raad: J. Been (GroenLinks), R. van Niejenhuis (PvdA), T. Rustebiel (D66), W. Koks (SP), S. van der Pol (VVD), T. Moorlag (CU), B. Hekkema (PvdD), L. van der Giessen (CDA), H. Moerkerk (100&Groningen), A. Huitenga (Stadspartij), S. Bosch (Student&Stad), T. van Kesteren (PVV)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Initiatiefvoorstel Diepenring

00:07:09

Voorzitter: Audio test.

00:16:58

Voorzitter: Goedenavond. Welkom bij deze meningsvormende bijeenkomst over het initiatiefvoorstel van maar liefst zeven partijen: GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66, VVD, ChristenUnie, 100 Procent Groningen en Student en Stad, over de Diepenring met de titel 'Van Verdeelring tot Verblijfsruimte: een nieuwe visie voor de Diepenring.' Er hebben zich geen insprekers gemeld. Bij initiatiefvoorstellen gaat onze procedure er eigenlijk een beetje vanuit dat we maar weinig partijen hebben die indiener zijn. Dan komen de partijen die niet indienen als eerste aan het woord. Ik wilde daar toch maar aan vasthouden. De heer Been krijgt van mij kort de gelegenheid om een aftrap te doen. Ik stel voor dat daarna de vijf fracties die niet tot de indieners behoren kunnen reageren op het initiatiefvoorstel. Ze hebben daar dan ruim de tijd voor, een minuut of vijf, inclusief interrupties. Ik zal ruimhartig met de interruptietijd omspringen. Dan krijgt het College de gelegenheid om te reageren. Er is geen preadvies maar ik neem aan dat de wethouder er wel iets over wil zeggen en daar is ook ruimte voor interrupties en tot slot zal eerst de heer Been de vragen beantwoorden of reageren op wat hij gehoord heeft, en ter afsluiting krijgen de andere indieners een minuut of twee de tijd om eventueel nog iets aan te vullen. Kunt u zich hierin vinden? Dan gaan we dat zo doen. De heer Been, wilt u een korte aftrap doen?

00:18:45

De heer Been: Dan zal ik het kort houden, voorzitter. Een persoonlijke noot om mee te beginnen: het is leuk om te debatteren met mensen met wie ik in tweeënehalf jaar tijd nog niet één keer gedebatteerd heb. Ik ben eigenlijk woordvoerder Financiën van mijn fractie en hier zitten we toch wel weer opeens een heel ruimtelijk onderwerp te bespreken. De aanleiding is dat ik natuurlijk wel als gemeenteraadslid veel ruimtelijke plannen lees en moet beoordelen, want daar moet je uiteindelijk ook over stemmen. Het viel mij op dat in ontegenwoordig veel van die ruimtelijke plannen van de gemeente, of het nou verkeer is of groen of parkeren of water, of weet ik wat. Daar stonden allemaal individuele plannen in over de Diepenring en dit voorstel probeert al die plannen bij elkaar te brengen. Volgens mij is dat een korte aftrap.

00:19:29

Voorzitter: Ja, dank u wel. Dan is het woord aan de partijen die geen indiener zijn: SP, Partij

voor de Dieren, CDA, Stadspartij en PVV. Wie kan ik als eerste het woord geven? Dat is even schrikken, hè? Mevrouw van der Giessen, CDA.

00:19:49

Mevrouw van der Giessen: Ja voorzitter, als niemand gaat dan trap ik hem maar af, want wij zijn inderdaad geen mede-indiener van het initiatiefvoorstel en dat is niet per se omdat we tegen een plan zijn voor de samenhang, maar met name omdat we in deze tijd vinden dat we niet nog meer de focus moeten leggen op binnenstad plannen. De plannen voor de binnenstad, de rest van het gedeelte, die zijn eigenlijk nog niet klaar en de kosten al tientallen miljoenen en het geld is er ook nog niet helemaal beschikbaar voor. En wij zijn van mening dat als wij nu een visie gaan maken voor de Diepenring, dat kan haast niet omdat daar ook weer verbindende projecten uit voortkomen die ook weer veel geld gaan kosten. Wij hebben eigenlijk zo iets van: 'Op dit moment willen we ons eerst focussen op wijkvernieuwingplannen of op de dorpen en de financiële middelen van de gemeente Groningen zijn gewoon niet eindeloos en we moeten keuzes maken,' en onze keuze is dus niet om op dit moment te kijken naar de Diepenring. We zijn ook benieuwd in hoeverre de andere fracties dat zien in het financiële beeld van de gemeente. Dus dat is de reden dat wij niet mede-indiener zijn en ook op dit moment geen voorstander zijn van de plannen.

00:20:55

Voorzitter: Dank u wel. U bent snel klaar en ik heb nog geen interrupties gehoord. Er is wel ruimte voor. De heer Bosch.

00:21:03

De heer Bosch: Ja, ik ben toch wel benieuwd. Het was op zich te voorspellen dat dit de tegenstelling zou zijn, maar als ik dit zo hoor, het wordt een visie die verder nog niks uitvoert. We kunnen vervolgens verder kijken wanneer we wat gaan doen en prioriteiten leggen wanneer we wat gaan uitvoeren. Maar nu komen er heel veel dingen aan en dan is het toch goed om in ieder geval te weten wat we op termijn willen, zodat als er combinatiekansen zijn, dat we dat in ieder geval op een samenhangende manier kunnen verbinden.

00:21:30

Voorzitter: Mevrouw van der Giessen.

00:21:33

Mevrouw van der Giessen: Ja, bedankt. Ja, ik snap dat punt en tegelijkertijd denken wij niet dat het zinvol is om dit moment een visie op te gaan stellen als je eigenlijk weet dat je de middelen niet hebt om dat uit te gaan voeren.

00:21:44

Voorzitter: De heer Bosch nog een keer.

00:21:48

De heer Bosch: Eigenlijk is dat natuurlijk raar, want straks gaan we iets doen met het station of daarvoor, maar dan weten we nog niet hoe we het samenhangen willen laten doen op de Diepenring, dus dan doen we maar wat en dan worden het allemaal losse stukjes, dat wil je nou juist voorkomen.

00:22:01

Mevrouw van der Giessen: Naar onzes inziens is het niet per se zo dat we gelijk losse stukjes krijgen als we deze visie niet krijgen, dus dat is dan wat ik daarvan vind en wat mijn fractie vindt.

00:22:10

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

00:22:13

Mevrouw Moorlag: Bedankt voorzitter. Ja, wij zien het juist ook als iets wat verschillende programma's samenvoegt. Binnen al die verschillende programma heb je allemaal verschillende potjes. Die potjes breng je nu samen en hopelijk krijg je daardoor een betere visie op de binnenring waar alle potjes voor zijn die je samenbrengt. Ziet het CDA deze mogelijkheid ook?

00:22:35

Mevrouw van der Giessen: Bedankt, voorzitter. Zoals ik net volgens mij al uitgelegd heb, zien wij op dit moment niet de noodzaak in voor dat verbinden op dié manier en we snappen wel dat jullie dat wel zien. Maar wij denken gewoon dat er zo veel achter weg gaat komen, dat je moet investeren om de verbinding te maken, om het een eenheid te laten zijn, dat we niet voor zijn.

00:22:54

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? De heer Huitenga, Stadspartij.

00:22:59

De heer Huitenga: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik mij heel goed kan aansluiten bij wat het CDA hier net heeft gezegd en ook mijn fractie vindt het plan best wel sympathiek en is ook helemaal niet tegen een integrale visie voor de Diepenring, alleen is dit het goede moment? En om even bij meneer Bosch aan te sluiten, een integrale visie is volgens ons eigenlijk per definitie een Call-to-action. De laatste wordt ook volop toegepast en die Diepenring hoeft niet alle problemen op te lossen, maar we zitten nog met de Kattenbrug, mobiliteitsplan, hoe gaat dat allemaal werken? De bus over de Diepenring en dan hebben we ook nog Dudok aan het Diep. Een Diepenring blijft daarnaast essentieel voor wonen en werken in dit deel van de stad en voor het verkeer blijft het een onmisbare schakel voor de bevoorrading van bedrijven in het centrum. Mijn partij begrijpt dat de omwonenden onrust hebben over alle plannen die er zijn. Hebben zij straks nog wel betaalbaar parkeerplaatsen in de buurten of worden zij overspoeld door bierboten? En voor we het weten slaan investeerders daar hun slag. Mijn fractie vindt dat de Diepenring bovenal...

00:23:53

Voorzitter: Je hebt een vraag ter onderbreking van de heer van Niejenhuis.

00:23:58

De heer Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me in principe wel vinden in wat de heer Huitenga zegt van: "Een call-to-action," want ik zou het liefst natuurlijk willen dat we op die plek rond de diepenring veel meer kwaliteit maken dan er nu al is en tegelijkertijd is er natuurlijk zo dat we, als je vooruitkijkt naar wat we de komende twintig, dertig jaar gaan uitgeven in dat gebied, als je het hebt over infrastructuur, riolering et cetera, dan is het toch

juist goed om daar nu over na te denken? Hoe gaan we dat goed doen? En misschien moet je deze visie wel maken om te voorkomen dat er van die bierboten komen.

00:24:26

De heer Huitenga: Maar dit zit eigenlijk ook een beetje verder in mijn stuk, dus misschien dat ik het even van kan afronden en dan misschien nog even reageren. Mijn fractie vindt inderdaad dat dat vooral een woongebied is en dat we in de eerste plaats moeten praten met bewoners en wat al die projecten bij hun teweegbrengen en hoe dat in de praktijk allemaal gaat gebeuren. En dus op dit moment even niet iets doen, maar gewoon praten met de binnenstadbewoners, kijk inderdaad wat de randvoorwaarden zijn van eventueel een integrale visie in dat gebied. Ik zie ook in de plannen dat er inderdaad gesproken moet worden met bewoners. Dat is prima, maar ik zou zeggen: "Ga eerst met bewoners praten en daarna gaan we kijken naar wat er verder is." Op dit moment sluit ik me ook weer bij het CDA aan, we hebben ook wijken, we hebben ook dorpen waar we eigenlijk de laatste tijd een beetje minder aandacht aan besteed hebben en zien we ook op sommige plekken ook daar is het goed om te investeren in recreëren en ontspannen, goed voor de economie, goed voor ondernemers in de wijken. De gemeente bestaat niet alleen maar uit het centrum.

00:25:26

Voorzitter: De heer Rustebiel.

00:25:29

De heer Rustebiel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het idee dat er een schijntegenstelling wordt gecreëerd, want juist deze gemeente investeert denk ik heel veel, bijvoorbeeld in sociale wijkvernieuwing. Al plannen zijn gewoon bij u op het bureau terecht gekomen, vindt u dat niet voldoende?

00:25:43

De heer Huitenga: Maar we hebben het over vooral ontspannen en recreëren en volgens mij staat er in de wijken en dorpen nog heel veel mogelijk open waar wat kan gebeuren met de recreëren en dat zit nou niet per definitie en alle plannen die er nu zijn.

00:26:00

Voorzitter: De heer Koks, woordvoering?

00:26:02

De heer Koks: Ja.

00:26:04

Voorzitter: Gaat uw gang.

00:26:06

De heer Koks: Het is vast niet toevallig dat de indieners aan die kant zitten en deze kant, maar... Voorzitter, ja, naadloze zou ik me kunnen aansluiten bij het CDA, maar ik heb toch wel een aantal aanvullingen daarop. Ik bedank de schrijvers voor hun denkwerk, schrijfwerk, het is altijd mooi dat zo een breed palet tot een gezamenlijk product kan komen. En wat vindt de SP-fractie van dit resultaat? Eigenlijk vinden we het te vroeg om een oordeel te vellen. In het najaar krijgen we de uitwerking van de Grote Markt-plannen met het bijbehorende prijskaartje. Ook in het najaar komt er een overzicht van alle binnenstad projecten, vijftenzestig waren het er geloof ik in het totaal, een stand van zaken in de

uitvoering en wat het allemaal nog moet gaan kosten. Vooral ook wat er nog over is van het in de tijd beschikbare budget. Ook in het najaar, derde, komt de mobiliteitsvisie waarin helder moet worden of er geknipt gaat worden op de Diepenring en op de Stationsweg, onbekend wat daar de verkeerseffecten van zijn. Wij zijn ook benieuwd naar de kostenraming van de mobiliteitsvisie, dat zullen ook bepaald geen driekwartjes zijn. We zijn ook benieuwd hoe het College dat wil gaan financieren tot 2040 aan toe. Dat zal met alle verkeersopgave die er anders nog zijn, niet eenvoudig zijn. Te vroeg is het voorstel of eigenlijk te laat, want de Spilsluizen is al klaar, Turfsingel, Schuitendiep zijn al klaar of bijna klaar. De Noordoever van het verbindingskanaal is allemaal particulier bezit, de Stationsweg komt aan de orde bij het stationsgebied en met het stuk van het kleine *RA* en de *hoge RA* is niks mis en nog niet zolang geleden opgeknipt. Dan ben je zo ongeveer weer rond bij de Noorderhaven en daar zien we wel wat er moet gebeuren als de mobiliteitsvisie helder is. Dus om nu een luchtkasteel te laten ontwikkelen voor een Diepenring die op een haar na met vele miljoenen investeringen recentelijk is aangepakt, of voor andere delen die er prima uitzien, zoals bij de *hoge RA*, vinden wij zonde van het geld, want wat zal zo een advies kosten? Zo een adviesbureau, drie ton, nog even los van wat het moet gaan kosten als het gerealiseerd moet worden. En verder is ons ambtenarenapparaat al belast genoeg met al die verkeerstoestanden.

00:28:27

Voorzitter: Heer van Niejenhuis heeft een vraag voor u.

00:28:30

De heer Niejenhuis: Ik zou wel aan meneer Koks willen vragen: 'Wat zou het gaan kosten als we puur vanuit de mobiliteitsvisie naar de Diepenring gaan kijken en niet gaan kijken naar wat kunnen we daar een leef kwaliteit toevoegen nu al en dat straks achteraf moeten repareren?'

00:28:43

De heer Koks: Ja, mijn stelling is dat de Diepenring voor driekwart al klaar is zo ongeveer. Dat de Stationsweg meegaat in het stationsgebied jaarplannen en verder eigenlijk losstaat van de Diepenring, dus het gaat eigenlijk alleen om een stukje bij de Noorderhaven tot aan de Spilsluizen. Daar gaan we kijken wat de mobiliteitsvisie voor eisen aan gaat stellen en dan zal dat ongetwijfeld, ik neem aan dat er een rioleringsplan komt, dat onze technuten zo in staat zijn om daar een goed samenhangend rioleringsstelsel van te maken. Daar heb ik geen advies voor nodig van twee ton met kosten die daarachter weggkomen, die afgezet moet worden tegen allerlei andere opgaves die wij hebben. Dat geld steken we dan inderdaad liever in de wijken rondom het winkelcentrum Paddepoel bijvoorbeeld of het tegengaan van de verkeersoverlast in de wijken. Wij zijn inderdaad niet uitgenodigd in het rijtje schrijvers. Dat verbaast ons niks, omdat onze kritische opstelling ten opzichte van de binnenstad en de uitgaven die daar al sinds jaar en dag plaatsvinden alom bekend is. Dank u wel, voorzitter.

00:29:51

Voorzitter: Dank u wel. De heer Moerkerk.

00:29:55

De heer Moerkerk: Sorry, ik wil graag reageren op mijn vorige spreker. We zien ons nu

geconfronteerd met een heleboel los-zandplannen, laat ik die term maar gebruiken. Als we ons goed laten adviseren, het gaat inderdaad wat kosten, dan hebben we misschien een luchtkasteel. Dan weten we in ieder geval dat als we het luchtkasteel willen hebben, of we het wel of niet kunnen betalen, of we gaan nu terug naar het losse zand. Dan behoedt ons dat misschien om dat *dán* te doen, dan moet er iets heel nieuws bedacht worden. Dus in mijn ogen is het misschien een luchtkasteel waar voor we ons laten adviseren, en anders is het los zand wat we eigenlijk ook niet moeten willen. Misschien kunt u daar iets over zeggen?

00:30:31

De heer Koks: Ja, die suggestie dat het los zand is, daar ben ik ook niet zo van overtuigd. Nogmaals, driekwart van de Diepenring is al aangepakt of wordt aangepakt, er zijn al uitgebreide plannen voor, dus daar zal dat plan nauwelijks geen rol meer in spelen. Want ik neem aan dat je niet bij de schouwburg weer de zaak opnieuw wil openbreken. Het resterende stukje is helemaal afhankelijk van wat er in de mobiliteitsvisie aan de orde komt en dat is nou ook weer niet zo dramatisch dat ik daar een samenhangend verhaal in moet hebben.

00:31:08

Voorzitter: Ik zie de heer Moerkerk nog nadenken, maar hij laat het hierbij. Wie kan ik dan het woord geven? De heer van Kesteren doet digitaal mee, gaat uw gang.

00:31:22

De heer van Kesteren: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik heb met grote interesse het voorstel Diepenring gelezen. Er staan nul impressies in van het nieuwe ideale straatbeeld. De PVV mist in het plan wel de auto. Het was meteen een bevestiging van wat er al decennialang aan de gang is. Vroeger, kon je overal met de auto komen, zelfs op de Grote Markt en de Herenstraat, dat was te veel van het goede. Maar nu, voorzitter, slaat het beleid door naar auto pesten. Het doel is dan ook de auto volledig uit de stad, dat is het ultieme doel van deze plannen. Mijn vraag aan het college is ook: "Zijn auto's nog steeds welkom binnen de Diepenring?" En zo nee, waarom niet? En dan niet een flauw antwoord van: "Om de planeet te redden," want dat we al zo vaak gehoord. Voorzitter, de binnenstad van Groningen wordt met deze plannen veranderd in een veredeld dorpsplein waar voor alle economische bedrijvigheid geen plek meer is, maar waar wel inwoners van de binnenstad op groene [onhoorbaar 00:32:26-00:32:30] gezellig kunnen sporten. Dat is onrealistisch en dat doet een [onhoorbaar 00:32:32-00:32:34]. Het getuigt van links hobbyisme zonder enige realiteitszin, voorzitter...

00:32:41

Voorzitter: Je hebt een vraag van de heer van Niejenhuis.

00:32:43

De heer Niejenhuis: Dat verbaast mij niks.

00:32:47

De heer Niejenhuis: Dat verbaast mij wel, want het is niet heel gebruikelijk dat ik u een vraag stel, omdat ik vaak wel het antwoord weet. Dat ga ik nu toch even doen, want als ik het goed begrijp, zegt u: "Als er geen plek voor de auto is, is er ook geen plek voor economie." Is dat wat u zegt? Als dat zo is, dan heb ik daar wel een vervolgvraag op.

00:33:03

De heer van Kesteren: Ja, de plannen, voorzitter, zijn heel eenzijdig. Er is geen balans in die plannen. Het is heel veel ecologie, klimaat en economische bedrijvigheid wordt gehinderd, want de bereikbaarheid van die binnenstad wordt steeds slechter. De verleiding... De verleiding. Ik wil even mijn antwoord afmaken, voorzitter. De verleiding om naar die stad te komen is er gewoon steeds minder. Ik merk het zelf ook, we merken het op spreekuren. Mensen mijden de stad, omdat ze als ze gaan parkeren in de parkeergarage ze zich blauw betalen, dus een middagje in de stad winkelen, dat kost gewoon vele tientjes extra en dan gaan ze liever naar Assen of naar Zwolle.

00:33:49

Voorzitter: De heer van Niejenhuis heeft een vervolgvraag.

00:33:52

De heer Niejenhuis: Ja, ik zou willen vragen aan de heer van Kesteren of hij ook bekend is met de onderzoeken die aantonen dat juist de middenstand heel erg profiteert van de toegenomen kwaliteit van buitenruimte en de leef kwaliteit in binnensteden. En als u die niet kent, dan zou ik u die met liefde willen toesturen, want het is echt aantoonbaar zo dat juist de economie gaat floreren op plekken waar die auto minder zijn plek heeft.

00:34:15

De heer van Kesteren: Voorzitter, dan zal ik willen vragen aan de woordvoerder van de Partij van de Arbeid waarom er zoveel leegstand is, waarom er zoveel ondernemers klagen, waarom ze allemaal wegtrekken, waarom de stad steeds meer verpauperd en er alleen maar horeca als paddenstoelen uit de grond schieten zonder papieren? Overal heb je eettentjes, maar mooie winkels? Je hoort als je het spreekuur volgt, mensen uitnodigt, ze hebben het er allemaal over dat die stad er toch wel hard op achteruitgaat en ook mensen die er al tijden niet meer geweest zijn. "Jeminee," zeggen ze dan. "Veel winkels zijn weg, hoor. Die winkel is er niet meer, die winkel is er niet meer." Dat is toch een feit. En al die onderzoeken waar de slager zijn eigen vlees keurt: "Geweldig! Hoe geweldig we bezig zijn met deze plannen." Ja, daar hecht ik niet zoveel waarde aan. Ik kijk meer om me heen in de stad zelf, dat verpaupert steeds verder.

00:35:08

Voorzitter: Had de heer Heerema ook behoefte om een vraag te stellen?

00:35:11

De heer van Kesteren: Kijk eens aan, we zijn zo door mijn vijf minuten heen, dus ik ga vanaf nu heel kort antwoorden.

00:35:16

Voorzitter: Hij schudt van nee. Gaat u verder, meneer van Kesteren.

00:35:18

De heer van Kesteren: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, de plannenmakers realiseren zich niet dat veel mensen met de auto naar de stad gaan om te winkelen, even lekker te verpozen en in de economische agenda staat dat de binnenstad is veranderd van een place to buy naar een place to be. Dat bekt misschien lekker, maar als je door de grote afkeer tegen de automobilist een groot deel van de bedrijvigheid uit de stad jaagt, dan jaag je op termijn ook de winkels de binnenstad uit en uiteindelijk zal er één grote pauperbende

overblijven en dat is, voorzitter, een bevestiging van ons standpunt dat dit veelal links klimaatbeleid, top-down beleid, dat dat meestal leidt tot een tegenovergesteld resultaat en dat zie je bij...

00:36:02

Voorzitter: U krijgt daarover een vraag van de heer Rustebiel.

00:36:04

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter. Is de heer van Kesteren bekend met het feit dat voor de coronacrisis de stad Groningen de laagste leegstand in de binnenstad van Nederland had?

00:36:15

De heer van Kesteren: Ja, voorzitter, dat is ook weer zo een mooi fenomeen. Leegstand in de stad en de verpaupering in de stad komt door corona. Dat is een heel welkom iets geweest voor vooral links, want ik beschouw D66 ook als links. Ja, dat wordt veel aangehaald. Neemt u van mij aan, als u uw oren te luisteren legt: Groningen wordt steeds minder bereikbaar, winkels verdwijnen, het is een grote pauperstad aan het worden en gooi je er ook nog heel veel geld tegenaan om dat proces te versnellen. Jammer, ik zou dat anders doen en ik probeer de raad te overtuigen. Later we meer balans in de plannen brengen, zodat er voor iedereen wat wils is en niet die eenzijdigheid. Dat moet eruit. Wat doe je met één zetel? Daarom hoop ik op heel veel Groningers die kijken en zeggen: "Hé, die plannen van de PVV zijn zo gek nog niet. Bij de gemeenteraadsverkiezingen gaan we massaal op de PVV stemmen." Dan zal er echt wat veranderen, voorzitter, neemt u dat van mij aan.

00:37:13

Voorzitter: U lokt een vraag uit van de heer Hekkema.

00:37:17

De heer Hekkema: Voorzitter, ik wilde eigenlijk mijn woordvoering gaan houden, maar dan kan dat waarschijnlijk zo.

00:37:23

Voorzitter: Dat mag ook als de heer van Kesteren klaar is.

00:37:26

De heer van Kesteren: Van mij mag dat ook, voorzitter, ik wacht met spanning af.

00:37:29

De heer Hekkema: Ik dacht dat de heer van Kesteren ook net klaar was en ik zal dan ook nu de gelegenheid aangrijpen om toch een wat positiever verhaal hier te vertellen dan de heer van Kesteren.

00:37:41

De heer van Kesteren: Ik ben heel positief, voorzitter. Ik ben niet alleen klaar met mijn woordvoering, ik ben eigenlijk ook een beetje klaar met die plannen.

00:37:48

De heer Hekkema: Ja, dank, voorzitter, en mijn complimenten...

00:37:50

Voorzitter: Meneer van Kesteren, even voor de helderheid, bent u klaar met uw woordvoering of nog niet?

00:37:56

De heer van Kesteren: Zullen we dat maar doen, voorzitter?

00:37:58

Voorzitter: U bent klaar met uw woordvoering, dank u wel.

00:38:00

De heer van Kesteren: Jazeker.

00:38:01

Voorzitter: De heer Hekkema, Partij voor de Dieren.

00:38:02

De heer Hekkema: Ja, dank voorzitter. Mijn complimenten aan de indieners van het initiatiefvoorstel en in het bijzonder aan de heer Been van GroenLinks. De Partij voor de Dieren steunt het voorstel om een nieuwe visie te ontwikkelen voor de Diepenring, want deze kan immers op een aantal plaatsen echt wel een opknapper gebruiken. Als ik dan door de bril van de biodiversiteit kijk bijvoorbeeld, dan zie ik op veel plekken nog de mogelijkheid om de Diepenring tot een soort ecologische ring te maken, niet alleen voor de mens, maar zeker ook voor de vele diersoorten die zich steeds meer in de stad vestigen. En die ecologische Diepenring is noodzakelijk. Gisteren stond er nog een artikel in het Dagblad van het Noorden, waarin een stadsecoloog Jan Doevendans aangaf steeds minder vogels te zien, hoofdzakelijk door te weinig voedsel, en dat komt omdat er geen rupsen zijn, vlinders zie je dit jaar nauwelijks en met de insecten in het algemeen gaat het eigenlijk bar slecht. Meer dan tachtig procent van alle insecten is eigenlijk al verdwenen.

00:38:51

De heer Hekkema: Een herinrichting of een soort nieuwe visie voor de Diepenring zou dus ook moeten bestaan uit een visie op het toevoegen van meer biodiversiteit, bijvoorbeeld door het aanleggen van groene kaders, inheemse begroeiing als een soort groene vestingwal. De gemeente Breda heeft daar reeds ook een mooi voorstel voor ontwikkeld. Dat is goed voor de insecten, het is goed voor de vogels en andere diersoorten en uiteindelijk dus ook klimaatbestendiger en dus ook goed voor ons. Die ecologische ring moet natuurlijk ook in verbinding staan met andere ecologische zones in de stad, in het algemeen en de binnenstad in het bijzonder.

00:39:24

De heer Hekkema: Voorzitter, ecologen weten er vast raad mee en we vragen dan ook aan de indieners van het voorstellen aan het College of zij bereid zijn om, mits zij die visie gaan opstellen, deskundige op het gebied van binnenstedelijke biodiversiteit een belangrijke rol te geven bij het ontwikkelen van die nieuwe visie. Er zijn in Nederland veel ecologen die zich echt helemaal toegespitst op binnenstedelijke biodiversiteit en het lijkt de Partij voor de Dieren erg goed om die dan nadrukkelijk te betrekken.

00:39:52

De heer Hekkema: Toch een kritisch punt: andere fracties hebben dat net ook aangestipt,

mevrouw van der Giessen van het CDA en de heer Koks natuurlijk ook, de kosten die dit met zich mee zou kunnen brengen. In een gemeente met een hoog percentage armoede en sociale problematiek moet je er wel voor zorgen dat je prioriteiten stelt en dat je ook waakt voor budgetoverschrijdingen. We hebben natuurlijk in de binnenstad al gezien dat die budgetoverschrijdingen toch wel fors zijn. We steunen daarom wel dat voorstel van de indienende partijen om goed onderzoek te doen naar hoeveel dit zou moeten kosten, om een nieuwe visie op te stellen en uit te werken. Met al die kanttekeningen kan onze fractie zich wel vinden in het opstellen van die nieuwe visie, en zullen we dan ook de verdere planvorming met belangstelling tegemoetzien. Dank u voorzitter.

00:40:39

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie daar verder geen vragen over. Dan is het woord aan de wethouder voor enige opmerkingen over het initiatief.

00:40:54

Wethouder: Dank u wel, voorzitter. Vanuit het College is er veel waardering voor dit initiatief. Die Diepenring is buitengewoon belangrijk eigenlijk, voor het functioneren van de binnenstad, maar eigenlijk ook voor het functioneren als schakel tussen wijken en de binnenstad. We hebben ook in de omgevingsvisie die dit jaar geactualiseerd wordt uit 2018 ook aangegeven dat de binnenstad vanwege de groei van de stad, maar ook vanwege de toenemende druk op de binnenstad, we die eigenlijk wat groter moeten definiëren, om al dat gebruik van de binnenstad zoveel mogelijk een plek te geven. Daar speelt de Diepenring dus een belangrijke rol in. Ik moet zeggen dat de analyse van het verhaal eigenlijk een hele goede analyse van het plan die er tot nu toe gemaakt is, in zowel thematisch als historisch. Inderdaad terecht concluderend dat we de afgelopen jaren eigenlijk de samenhang tussen al die plannen die samenkomen op de Diepenring uit het oog zijn verloren. We denken dus ook dat het heel erg goed past in die bredere aanpak voor de binnenstad, waarbij we de actualisatie natuurlijk dit jaar gaan doen. Het maakt naar onze overtuiging ook echt de binnenstad plannen beter. Het is niet een extra toevoeging die het allemaal maar weer duurder maakt, maar het maakt juist de keuzes beter. Ook de tegenstelling die gesuggereerd...

00:42:03

Voorzitter: Ik onderbreek u even. De heer Koks heeft een vraag.

00:42:06

De heer Koks: Ja, voorzitter. Ik ben wel benieuwd, de binnenstad visie is vastgesteld in de tijd. Die leidraad is vastgesteld om harmonisatie aan te brengen in allerlei inrichtingszaken. Driekwart van de Diepenring is zo ongeveer klaar. Wat ziet de wethouder dat er nog meer zou moeten gebeuren om samenhang aan te brengen? Want een leidraad is per definitie een samenhangend instrument. Ik neem aan dat de Trompsingel, hoe heet het daar bij de schouwburg? Dat dat niet zomaar op een losse namiddag bedacht is, maar ook in samenhang zit. Er zit dus al allerlei samenhang in. Wat moet dit dan nou nog toevoegen?

00:42:53

Wethouder: Nou, voorzitter, volgens mij geeft het initiatiefvoorstel zelf daar een aantal antwoorden op en natuurlijk betekent het niet dat alles opnieuw moet, maar het betekent wel dat er een aantal delen van de Diepenring - en met name zoals het voorstel denk ik ook

goed aangeeft - misschien niet zozeer de parels, maar juist de gebieden daartussen waar een helder verhaal over hoe dat zou moeten, dan wel gedateerd is, laat ik het zo zeggen, dan wel ontbreekt.

00:43:13

De heer Koks: Er is, zoals ook bedoelt u concreet wil zorgelijk deel bedoelt u, want de oostelijke kant is al helemaal gerenoveerd. De Lage der A, enzovoorts is ook al helemaal klaar, wat zijn nog de ontbrekende schakels?

00:43:28

Wethouder: De zuidkant, de verbindingskanaal-zone is bij uitstek een gebied wat terecht in het stuk wordt geagendeerd waar een samenhang zit met het stationsgebied. Er zijn wel degelijk de afgelopen tijd een aantal opknopbeurten geweest in de Diepenring, maar het gaat niet alleen om de ring zelf, het gaat ook om de kades, het gaat om de gebieden eromheen en daar zit echt nog wel een opgave en het gaat er ook niet onder die opgave binnen een paar jaar wordt gerealiseerd. En dat is ook onze overtuiging, het ruimtelijk beleid en dan kom ik ook even terug op de discussie: "Hebben we er wel geld voor?" De tegenstelling tussen binnenstad en wijken. Ruimtelijk beleid is geen zero sum game. Het is niet zo dat op moment dat je er is een plan voor maakt dat het automatisch ten koste gaat van een ander. Het is juist de kunst en dat zullen we de komende jaren over meerdere collegeperiodes moeten doen, om met juist intelligente plannen en afhankelijk van de beschikbare middelen die er zijn en een politieke prioriteiten die in elke periode weer gesteld worden, te werken aan onze wijken, onze dorpen en dus ook aan onze binnenstad. En juist in de binnenstad is een meerjarige aanpak noodzakelijk, waarbij het tempo inderdaad kan afhangen van de beschikbare middelen en van de politieke prioriteiten die je stelt. Dus het zou heel goed zijn om die samenhangende visie en dat is ook eigenlijk wat wij willen met onze totale binnenstad aanpak, om daar een heldere lijn in te hebben, een aantal projecten te hebben waarvan je zegt: "Die dragen aan die realisatie van die visie bij," en dan kan de raad zelf, afhankelijk van de middelen en van de prioriteiten, elke keer weer kijken welke projecten we kunnen uitvoeren. Daar past een integrale opvatting over de Diepenring wat ons betreft heel goed in.

00:44:56

Voorzitter: De heer Koks in de herhaling.

00:44:56

De heer Koks: Voorzitter, wil ik ook wel benieuwd naar ben, we hebben zo een lijst, die binnenstad visie, die bestaat uit vijftig projecten. Daarvan zijn een deel gerealiseerd. We krijgen in het najaar een toekomst kijk op de resterende projecten. Dan zou deze Diepenring daar nog weer aan toegevoegd door worden. Laten we eerst die projecten die nu nog op stapel staan en waar wij überhaupt ook nog geen geld voor hebben, laten we daar eens voor kijken wat daarin nog realiseerbaar is.

00:45:22

Wethouder: Ja, voorzitter, die keuze kan de SP of de Raad prima maken, op het moment dat we dat hebben. Wat ik al zei, het is niet zo dat op het moment dat je goed gaat nadenken over de Diepenring dat dat betekent dat al die andere projecten in één keer op de lange baan moeten schuiven. Sterker nog, wij denken dat door er goed verhaal over te hebben dat

je die plannen ook beter kan maken. Sterker nog, het kan best zijn dat de nieuwe plannen hierdoor, of projecten, op de agenda komen. En dan kunt u inderdaad de keuze maken om andere zaken niet te doen of later te doen, dat is eigenlijk een betere afweging, afhankelijk van de middelen die u beschikbaar wilt stellen. Maar het zou raar zijn dat je vanuit het feit dat we niet alles gerealiseerd hebben, dat ontslaat je niet van de plicht om te blijven nadenken over nieuwe ontwikkelingen. De wereld ziet er nu ook simpelweg anders uit en de opvattingen zijn ook veranderd over hoe een stad en de binnenstad functioneert dan pakweg elf jaar geleden. Dus het is helemaal niet zo raar om daar weer eens opnieuw naar te kijken. Het helpt juist dat je juist ook in de dialoog, er zijn een paar opmerkingen over gemaakt door een aantal partijen, juist in de dialoog die je wilt hebben met bijvoorbeeld omwonenden en ondernemers in de Diepenring, bijvoorbeeld als het gaat om parkeren. Dat is een ingewikkelde discussie, want er liggen honderden parkeerplaatsen. Ook uit de binnenstadsvisie maar ook nog meer dan dat in dit voorstel wordt de positie van de auto, van de geparkeerde auto's in ieder geval een teruggedrongen ten gunste van allerlei andere zaken. Dat is een lijn die prima past in wat het College zelf over de binnenstadsvisie heeft. Maar dat betekent nog wel wat voor de mensen die eromheen wonen en het helpt echt in dat gesprek wanneer je er ook een heldere opvatting over hebt wat nou het toekomstbeeld van de Diepenring ook is. Wil je er een ringpark van maken of ringvormig plein, of een ecologische ring? Daar zit ook nog flink wat uitdaging in. Bijvoorbeeld bij de Kattenbrug en het Dudok aan het Diep hebben we daar ook al een start mee gemaakt. Om allerlei ambities die je daarin kan stoppen, dan helpt het ook als je een opvatting hebt en daar kan dit naar ons idee prima bij passen.

00:47:17

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Been voor een reactie en beantwoording van wat gestelde vragen.

00:47:28

De heer Been: Ja, dank u wel voorzitter. Dank ook aan de sprekers voor dit interessante ruimtelijke debat. Het is echt interessanter dan de meeste financiële debatten, dus dat is al één ding wat ik positief vind aan deze avond en ook dank voor eventuele complimenten naar de indieners van dit stuk. Ik denk dat ik eigenlijk niet te lang hoeft stil te staan bij wat nou precies de inhoud en het doel van het van dit stuk is. Volgens mij is het zelfs door mensen die er niet voor gekozen hebben om dit voorstel misschien te ondersteunen of te onderschrijven best goed samengevat, misschien op de heer van Kesteren na die Groningen verpauperd noemde. Zo ver zou ik absoluut niet willen gaan. Dus ik denk dat ik me vooral zal beperken tot het beantwoorden van enkele vragen die gesteld zijn door de vorige sprekers, te beginnen met het CDA. Die gooide namelijk meteen het financiële aspecten in de mix en dat is natuurlijk heel erg terecht, want het is ook iets waar wij als fracties over nagedacht hebben. Maar het gaat natuurlijk beide kant op, want aan de ene kant hebben we nog geen visie, weten we ook niet op welke termijn we die visie in het geheel willen uitvoeren, en aan de andere kant weten we ook niet precies welke middelen we eigenlijk al tot onze beschikking hebben. Dus de heer van Niejenhuis noemde net al het rioleringsplan waar geld in zit, waardoor de straat nog een aantal keer open moet. In de mobiliteitsvisie staan dingen, in het groenplan staat dingen. In heel veel van die beleidsplannen staan allemaal potjes waar voor projecten, voor de Diepenring ook geld uitgetrokken wordt. Er zelfs voor een

woordvoerder Financiën was het niet mogelijk om daar een beetje helderheid in te krijgen. Dus daarom ook het verzoek van de indienende fracties om naast uiteen te zetten wat het allemaal moet gaan kosten, ook eens uiteen te zetten welke budgetten we dan misschien allemaal hebben. En dan is er dus altijd later nog een moment, nadat die visie is opgesteld, om het besluit te nemen of we er dan voorgaan, op welke termijn doen we dat.

00:49:29

Voorzitter: Mevrouw van der Giessen.

00:49:31

Mevrouw van der Giessen: Ja, bedankt voorzitter. Ik ben wel benieuwd of u ook meegenomen heeft dat het maken van zo een plan ook weer geld gaat kosten en welke dekking u daarvoor in gedachten heeft?

00:49:43

De heer Been: Die hebben wij. Natuurlijk gaat het maken van hun plan geld kosten. We vragen ook om een redelijk intensief participatie-traject om zo een plan uiteindelijk ook mooi te maken. En we vragen ons af richting begroting 2022, waar dit dan uit gefinancierd zou kunnen worden. Dit leggen we neer binnen die projecten die ook over zijn.

00:50:07

Voorzitter: Meneer Koks.

00:50:08

De heer Koks: En vervolgens kun je dat wel aan de heer Been overlaten, die heeft wel weer een rekensommetje ergens waar het uit voortkomt. Dus dat is niet zo ingewikkeld, maar toch, als je het over kosten hebt. U zegt ook dat in die visie moet komen wat voor een potten en wat voor middeltjes zijn er overal bij elkaar te zetten om dat mogelijkwerwijs te financieren, maar u realiseert zich vast ook - u zit niet in Verkeer normaliter - dat we de mobiliteitsvisie nog hebben, die in veertig jaar tijd klauwen met geld gekost heeft. Ik wil het niet eens over de westelijke ringweg hebben, maar die echt bakken met geld gaat kosten om dat zo stap voor stap voor elkaar te krijgen. En je krijgt dus een prioriteitstelling, dat zult u vast wel weten, je kunt je euro maar één keer uitgeven. Dus op een gegeven moment moet er een keuze komen tussen de onderdelen in het mobiliteitsplan of deze visie of de herinrichting van het stadspark of Joost mag weten wat er nog meer allemaal van grote projecten staan. Dus wij vinden het een zinloze activiteit om rondom dit plan wat al ver gevorderd is, om daar weer extra luchtkastelen op te bouwen.

00:51:10

Voorzitter: De heer Been.

00:51:12

De heer Been: Fijn dat de heer Koks ons als indiener eraan herinnert dat politiek keuzes maken is. Daar heeft u natuurlijk helemaal gelijk in, maar dat betekent natuurlijk niet dat een aantal van de kernaspecten die een plan zoals we dat nu presenteren mogelijk te maken, wel degelijk al onderdeel zijn van de concept mobiliteitsvisie, die moet nog vastgesteld worden, maar er staan een aantal mogelijkheden in voor knips. Er staat in ieder geval in dat de Diepenring haar functie als verdeelring gaat verliezen, vandaar de titel van dit voorstel. Dus wij zien wel degelijk koppelkansen om wanneer er ook budget uitgetrokken

gaat worden voor mobiliteit, dat je dan ook kunt kijken naar hoe je dan met openbare ruimte om moet gaan. Daar draait dit voorstel om.

00:51:54

Voorzitter: Gaat u verder.

00:51:54

De heer Been: Dat was het punt van het CDA. Dan zal ik doorgaan met de Stadspartij, die vroeg zich namelijk af of dit eigenlijk wel het goede moment is. De heer Koks zei er ook wat over, maar ze hadden er wel andere opvatting over. Volgens de heer Huitenga was het te vroeg en volgens de heer Koks was het al te laat. De indieners van dit voorstel zeggen eigenlijk dat dit exact het goede moment is om dit te doen, want ik neem die mobiliteitsvisie die er voor staat dat de Diepenring een geheel nieuwe functie gaat krijgen. Zoals de heer Koks zegt: "Ja, we zijn eigenlijk net klaar met de diepenring," "Nee, we zijn net begonnen op de Diepenring," want dat die verdeelring wordt losgelaten, daar besluit de Raad in het najaar over, wanneer de mobiliteitsvisie wordt vastgesteld. Zo staat het ook in de watervisie, dat het water in de Diepenring naar zwemwaterkwaliteit gebracht moet worden en zo staan er heel veel van die verschillende plannen, dat er nog wat op stapel staat om de Diepenring. Wij constateerden dat en zeggen dan: "Doe dat dan allemaal in één keer," misschien ook juist om op termijn kosten te besparen, dat je dingen niet dubbel hoeft te doen, maar ook om mensen die aan de Diepenring wonen en ondernemers, duidelijk te maken hoe het er in de toekomst uit komt te zien. Als je dat integraal doet helpt dat enorm.

00:53:16

De heer Been: Volgens mij is er door de wethouder en ook andere indieners een interruptie, er was het één en ander gezegd over de tegenstelling tussen de binnenstad en wijken en dorpen. Het is natuurlijk niet zo dat de Diepenring alleen voor binnenstadbewoners is of voor binnenstadondernemers. Iedereen mag op de Diepenring komen, zowel inwoners van de gemeente, maar ook alle bezoekers natuurlijk. Volgens mij zijn we er qua financiën wel helder over dat het gemeentebestuur niet of-of doet, maar zeker en-en er. Er wordt ontegenwoordig veel geïnvesteerd in wijkvernieuwing, er wordt ontegenwoordig veel geïnvesteerd in wijkwinkelcentra en er is ook een binnenstads visie. Die dingen horen allebei te gebeuren in zo een gemeente waar wij in wonen.

00:54:00

Voorzitter: De heer Koks.

00:54:03

De heer Koks: Ik ben het niet vaak met de heer van Kesteren eens, maar rondom het punt dat de binnenstad minder aantrekkelijk is in de loop der jaren, door een verschuiving in het gebruik van de binnenstad voor mensen die wat minder te besteden hebben, laat ik het zo maar zeggen, dat wordt versterkt straks door het weghalen van bushaltes. Denkt u dat dit samenhangende verhaal de binnenstad aantrekkelijker maakt voor mensen die in Paddepoel wonen, die in Leeuwenborgh wonen, mensen die een wat minder bestedingspatroon hebben, wat minder op die fancy coffeeshops zitten, enzovoort?

00:54:43

De heer Been: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, dan denk ik absoluut. Het draait er hier namelijk niet om dat je moet consumeren als je in de binnenstad wilt zijn, je hoeft niet per se wat

uitgegeven. Dit voorstel duidt er juist om, om heel veel openbare ruimte aan de binnenstad of aan de ring om de binnenstad heen toe te voegen. En daar kun je dus gewoon zijn. Daar hoeft je niet per se geld uit te geven, dan kun je gewoon in het groen verblijven, op een bankje zitten, je kunt een rondje rennen, je kunt genieten van de geweldige grachten die wij hier hebben, de diepe die we hebben. De bezoekers van buiten de stad Groningen krijgen een geweldige entree van de stad en wanneer ze vanaf het station komen. Dus nee, het is wel degelijk zo dat het niet alleen voor binnenstadsbewoners is, maar juist voor iedereen die graag in de binnenstad wil zijn.

00:55:30

Voorzitter: De heer Koks.

00:55:31

De heer Koks: Ja, goed, laten we daar eens even van uitgaan, maar denkt u niet dat daardoor juist de binnenstad nog meer aantrekkelijker wordt voor bijvoorbeeld toeristen, voor jongeren, voor menigtes waar andere delen van onze bevolking zich absoluut niet bij thuis voelen en daardoor vanwege de drukte, even los van al die fietsen, de binnenstad steeds meer aan het mijden zijn?

00:55:59

De heer Been: Ik begrijp niet waarom de heer Koks het standpunt heeft dat er groepen studenten of weet ik wat zich niet zouden kunnen mengen met andere soorten inwoners van deze gemeente. Dat gaat juist ontzettend goed samen, geloof ik, een stad van starters én studenten. Dus volgens mij moet dat allebei en is de Diepenring bij uitstek een plek waar dat zou kunnen in de toekomst. Laten we niet vergeten dat de Diepenring op dit moment natuurlijk helemaal geen plek is om te verblijven. Dan kan je alleen verblijven als je in een auto zit of je auto net uit bent gestapt, op veel plekken. En het draait erom dat je er straks wel kunt verblijven en gewoon een gesprek kunt voeren met twee mensen. Moet je nu eens proberen op de Diepenring, je kunt elkaar niet verstaan ook een loop je binnen anderhalve meter van elkaar. Dus dat is...

00:56:43

Voorzitter: De heer Huitenga is al een tijdje in beeld, omdat hij zijn microfoon al heeft ingedrukt. U krijgt nu ook het woord.

00:56:48

De heer Huitenga: Dank u wel voorzitter. Ik hoor de hele tijd plannen over de inrichting van openbare ruimte en de Diepenring vooral zien als een dan wel scharnier, maar in ieder geval uitbreiding van de binnenstad. Maar meneer Been, realiseert u zich ook wel dat er heel veel mensen wonen in dat gebied en dat deze mensen eigenlijk daar al jaren wonen, dat ze ook een zekere economische factor zijn die voor Groningen van belang is en dat het eigenlijk heel zonde zou zijn als door de plannen deze mensen zouden gaan verhuizen naar buiten de gemeente?

00:57:17

De heer Been: U bedoelt de binnenstadsbewoners?

00:57:19

De heer Huitenga: Nee, de Diepenring bewoners, dat in en rondom de Diepenring heel veel

mensen wonen. Ik ben eigenlijk benieuwd of u dat ook ziet, dat er met deze bewoners ook gesproken moet worden over wat de eventuele gevolgen zijn, of deze mensen daar blijven wonen of dat de effecten zijn dat meeste mensen eventueel uit de gemeente gaan wegtrekken, omdat ze zich daar niet meer thuis voelen.

00:57:40

De heer Been: Nou, bij het schrijven van deze visie hebben mijn fractie en ik aardig wat gesprekken gevoerd met de direct omwonenden, opwonenden en de woonschepbewoners en andere belangenbehartigers. Daarin kwam juist terug: "Wij missen eigenlijk een plek om te kunnen verblijven in het groen. Dat is eigenlijk niet voldoende." Dat zie je ook in de enquêtes die de gemeente uitzet zowel onder de binnenstadsbewoners als wijken er net buiten. Die geven echt een zware onvoldoende aan bereikbaarheid van groen. Dus ik vermoed eigenlijk niet op het moment dat de gemeente deze plannen doorzet dat men allemaal het idee gaat krijgen 'We moeten hier weg.' Nee, ik heb juist het idee dat het ervoor kan zorgen dat meer mensen daar zouden willen wonen. Maar dat neemt niet weg dat het wel echt heel belangrijk is om met het maken van dit plan zoveel mogelijk input te zoeken en bewoners en andere belangstellenden te betrekken bij dit plan. Daar ben ik het helemaal met u eens.

00:58:37

De heer Been: Kan ik doorgaan, voorzitter? Ik had even wat gezegd over de mobiliteitsvisie, daar heeft de heer Koks natuurlijk helemaal gelijk in dat die nog vastgesteld moet worden. Het grootste deel van dit plan is geschreven toen de concept mobiliteitsvisie zoals we die nu kennen, waar die knips in staan, er nog helemaal niet was. Toen waren er alleen nog maar bouwstenen en daar stond al wel in dat de Diepenring niet meer verdeelring zou zijn en dergelijke, en dat is later nog geconcretiseerd en dat hebben we hier opgeschreven, maar de heer Koks heeft helemaal gelijk als hij zegt: "Dat moeten we nog vaststellen." Dat klopt, maar het uitgangspunt is wel dat we verder gaan vanaf een bestaand beleid.

00:59:11

Voorzitter: De heer van Kesteren heeft daar een vraag over.

00:59:14

De heer van Kesteren: Ja voorzitter, ik hoor hier een jonge volksvertegenwoordiger met een belevingswereld waar geen ruimte is voor een auto. Hij is in een levensfase waarin hij nog niet met een partner gaat winkelen. Volksvertegenwoordigers moeten ook streven naar win-win situaties waar ruimte is voor ieder wat wils. Kan de heer Been zich dat wel voorstellen? Dat ik dat van een volksvertegenwoordiger verlang?

00:59:50

De heer Been: Dank u wel heer van Kesteren. In zekere zin kan ik een heel eind mee komen in wat u zegt. Ik ben inderdaad een jonge volksvertegenwoordiger die denkt dat de auto's in deze, in alle steden, in Nederland, maar vooral ook in Groningen, veel te lang het straatbeeld bepaald heeft. Juist op een plek als de Diepenring, wat toch zo een geweldige historie kent, is dat echt zonde dat we dat nu gebruiken als verdeelring en als parkeerring. U vroeg in uw woordvoering net of auto's nog wel welkom zijn binnen de Diepenring, dit voorstel draait er natuurlijk om dat men vooral op de Diepenring minder zou moeten komen. In de mobiliteitsvisie staan een aantal knips voorgesteld en wordt dus die verdeelring losgelaten.

Maar ik kan u wel vertellen, er is net een forumgarage geopend, bijvoorbeeld. Het zou echt ontegenwoordig zijn om nu te zeggen als gemeente: "Ja, dat is wel een hele mooie parkeergarage, maar daar mag u straks niet meer komen." Dus het is wel de bedoeling dat u daar straks kan komen, ook bevoorrading van winkels blijft natuurlijk een voorwaarde en daarmee laten we zien dat het echt geen gemakkelijk plan is, wat je zomaar uit kan storten. Er zijn heel veel verschillende belangen, ook die van ondernemers en autogebruikers en ook die zullen meegewogen worden. Maar de kern is 'Van verdeelring tot verblijfsruimte.'

01:01:09

Voorzitter: De heer van Kesteren nog.

01:01:15

De heer van Kesteren: Ja, voorzitter, ik zal met de heer Been af willen spreken op wat hij vindt van mijn voorstel om eens onderzoek te gaan doen naar alle jonge raadsleden die hier in de stad actief zijn geweest en die inmiddels stad hebben verlaten en hoe hun leven er nu uitziet en wat ze nu aan standpunten hebben, wat ze in hun nieuwe levensfase stemmen. Dat zou voor mij een heel interessant onderzoek zijn en er zal meteen een aanwijzing zijn dat we in deze stad toch heel verkeerd bezig zijn. Straks wordt er weer een nieuw blik jongere raadsleden opengetrokken die weer allerlei wereldverbeteringsplannen lanceerden, de klauwen met geld kosten, en ik ben het niet vaak met de SP eens, maar in dit geval hebben ze mij volledig aan hun kant.

01:02:09

Voorzitter: De heer Been.

01:02:10

De heer van Kesteren: Dus het gaat om het voorstel.

01:02:13

De heer Been: Ja, ik ga zeker met u mee, ik vind het erg leuk om met boomers te praten, dus die staat, dat is vast ook met u heel gezellig. We kunnen het goed vinden met elkaar in de kroeg, als dat weer mag. Voorzitter, dan ben ik bijna door de vragen heen. De Partij voor de Dieren had nog de vraag over het toevoegen van biodiversiteit of we ook ecologen moeten meenemen bij het maken van deze plannen en daar zijn we het volgens mij helemaal mee eens. Dat is daadwerkelijk ook een belangrijk aspect van dit plan. Daar ben ik door de vragen heen voorzitter.

01:02:43

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of inderdaad alle vragen beantwoord zijn. Dat lijkt het geval. Dan geef ik graag de mede indienende fracties gelegenheid om wat eigen accenten te zeggen. De heer Rustebiel.

01:02:55

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel voorzitter. Dat kan vrij kort. Toen ik in 2016 raadslid werd, was één van de eerste stukken die we bespraken de watervisie en de watervisie schreef al over het beleefbaar maken van het water. Tegelijkertijd waren vlak daarvoor bij de Noorderhaven de stoepen opgeknapt, alleen de stoep was, opmerkelijk genoeg, aan de gevelzijde verbreed en niet aan de waterzijde, terwijl je de watervisie indachtig het logisch zou vinden dat eigenlijk zo een soort project aan die waterkant zou liggen. Toen dacht ik al:

'Is hier nou blijkbaar geen bovenliggend beleid om integraal naar die Diepenring te kijken?' Ik heb toen een motie ingediend, die heette: 'De Diepenring voor alle stadjes.' Wat mij betreft ook nog steeds een beetje een gedachte die goed bij dit voorstel past, om te kijken waar de auto's plaats konden maken op de kades voor wat meer verblijfruimte. Dat is deels gelukt. Bij de Schuitendiep is dat nu in gang gezet, maar ik denk nog steeds dat een leidraad voor een nieuw beleid wat deze Diepenring visie kan worden, dat die heel wenselijk is. Dat als je met riolering bezig gaat, als je met de stoep bezig gaat, als je met het verkeer bezig gaat, dat je een onderligger hebt waarop jij met jezelf hebt afgesproken wat je daar wilt doen en hoe je dat voor je ziet. Dan hoeft het helemaal niet zo te zijn dat je nu binnen een jaar het plan klaar hebt en de financiering gereed, maar dat je wel heel erg concreet op hebt geschreven wat je met dat gebied wilt, steeds als je ver gaat in die projecten die voor je liggen. Ik denk dat dat gewoon heel verstandig is, zowel ruimtelijk als financieel.

01:04:13

Voorzitter: De heer Koks.

01:04:13

De heer Koks: Voorzitter, ik begrijp het werkelijk niet. De Oostzijde is net helemaal ingericht. Lage der A, die hele kant is kant en klaar. Met de riolering aan de gang gaan, met de herinrichting. Het is net heringericht voor een groot deel, die hele Diepenring. Wat wilt u daar nog opnieuw gaan inrichten zonder verlies van miljoenen aan investeringen.

01:04:36

De heer Rustebiel: Ten eerste zijn er voorbeelden en ten tweede is het stationsgebied natuurlijk ook al aangekaart, waar nog heel veel moet gebeuren, dus ik denk dat het voor dat gebied heel erg handig is dat je daar ontwikkelingen in gang zet die past bij de hele waterzone die daar rondom de stad heen ligt. Dus ik denk dat het gewoon heel erg handig is, als je dat voor jezelf goed opschrijft.

01:04:58

Voorzitter: De heer Koks.

01:04:59

De heer Koks: Het stationsgebied staat er in wezen, u zegt het zelf ook gewoon in uw verhaal, dat is geen onderdeel van de Diepenring en de stadskant van het verbindingskanaal is allemaal particulier bezit, wonen allemaal particulieren met hun tuin. Wilt u daarin gaan lopen ploegen? Dan wens ik u veel succes.

01:05:17

De heer Rustebiel: Ik hoorde geen concrete vraag en een historisch gezien hoort de Diepenring niet bij het stationsgebied, maar het Zuiderdiep - het leek ons wat ver gaan om die open te graven, alhoewel ik het wel een sympathieke gedachte vindt, moet ik eerlijk zeggen. Dat stationsgebied hoort in die zin zeker wel bij het gebied wat de Diepenring nu is.

01:05:39

Voorzitter: Dank u wel. De heer van Niejenhuis, PvdA.

01:05:44

De heer Niejenhuis: Dank u wel. Even een paar dingen, voorzitter. Ik sluit me aan bij hetgeen wat mijn voorgangers hebben gezegd. Daarmee doelde ik op de heer Been en de heer

Rustebiel en ik zou ook willen zeggen: "We rollen hiermee de loper uit naar de wijken." Er wordt gedaan alsof we geld gaan investeren in de binnenstad en daarmee niet investeren in de voormalige gemeente Haaren, voormalige gemeente Ten Boer en niet in de wijken daaromheen, maar we maken hiermee de binnenstad groter. We bieden hierbij iedereen een kans om in de binnenstad te zijn, op een prettige manier zonder de portemonnee te trekken. Ik zou ook willen zeggen tegen met name het CDA en SP: "Het is zo dat er mensen in de stad zijn die je een veel betere gezondheid toewenst, die je een veel betere woning toewenst en die je een veel grotere portemonnee toewenst." Maar het is niet zo dat als we een plan maken voor hoe we de binnenstad nog beter kunnen maken, dat dit ten koste gaat van deze mensen. We durven ook te dromen over hoe deze stad nog beter kan zijn. En als het dan nog lukt om buiten de mensen die hier in de wijken en dorpen om ons heen wonen, die naar de binnenstad te halen, en we ook nog me-... ~ om buiten Groningen te halen, dan zijn dat de mensen die ervoor zorgen dat onze economie groeit en dat er banen komen.

01:06:57

Voorzitter: De heer van Kesteren heeft een vraag.

01:07:02

De heer van Kesteren: Ik wilde de heer Niejenhuis vragen, hij heeft het over de plannen, iedereen is welkom, ook als je geen geld uitgeeft, maar is het niet ook heel belangrijk om daar de juiste balans in te vinden? Dat er juist wel voorwaarden aan worden gecreëerd, zodat veel mensen van buiten de stad bezoeken en daar wel geld gaan uitgeven? En dat is toch wel belangrijk, maar deze plannen zorgen ervoor dat alle economische bedrijvigheid verdwijnt. Kijk om u heen in de stad, je hoeft er maar door te lopen en je ziet gewoon de verpaupering toenemen.

01:07:34

Voorzitter: De heer van Niejenhuis.

01:07:36

De heer Niejenhuis: Een korte reactie voorzitter. Wij zijn het daar gewoon fundamenteel over eens dat er geld moet worden verdiend in de binnenstad. We zijn het oneens en ook echt fundamenteel over de manier waarop dat moet. Ik geloof er echt in, dat als wij de binnenstad mooier maken en aantrekkelijker, een plek waar juist aandacht is voor klimaat, voor spelen, voor verblijven zonder dat je geld uitgeeft dat dat óók mensen aantrekt die het prettig vinden om wel hun geld uitgegeven in de culturele sector, in de winkels, in de horeca. Ik denk niet dat we het daarover eens zullen worden, maar ik ben het wel met u eens dat er ook gewoon geld verdiend moet worden in de binnenstad.

01:08:17

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw van der Giessen had ook nog een vraag.

01:08:21

Mevrouw van der Giessen: Ja, bedankt voorzitter. Het klopt, dat wordt natuurlijk een beetje uitgelokt als je wordt aangehaald. Ik wil even rechtzetten dat het niet zo is dat wij niet willen dromen, maar dat we vooral willen kijken naar wat realistisch is en dat is de reden is dat we zeggen nu niet te focussen op de binnenstad. Dus dat wil ik even rechtzetten, het is zeker niet dat wij niet openstaan voor mooie ideeën, maar we hebben ook een portemonnee die niet overvol zit.

01:08:42

Voorzitter: Dank u wel, ik hoorde geen vraag. De heer Huitenga.

01:08:45

De heer Huitenga: Ik wil me daar even bij aansluiten. Ik hoor eigenlijk een beetje meneer van Niejenhuis zeggen dat er heel veel mooie ruimte komt en dat is ook allemaal zo en daar zijn we helemaal niet tegen. Maar u bent het toch wel met mij eens dat in de praktijk alles wat je in en rondom de binnenstad doet, heeft zich bewezen dat dat complexe problemen zijn die behoorlijk veel geld kosten. Meestal zijn dit ook projecten die over hun budget gaan, omdat het de praktijk is dat het ingewikkelde vraagstukken zijn. En daarom is het: "Ja, dat geld kunnen we ook maar één keer uitgeven, in de wijk kunnen we ook heel goed geld gebruiken." Bent u het er niet mee eens dat we daar een betere balans tussen moet vinden?

01:09:21

De heer Niejenhuis: Ja, dank u wel voor uw vraag, want ik denk juist dat die balans heel goed is. Je ziet dat dit College ontzettend investeert in bijvoorbeeld de oude gemeente Haren wat daar nu aan het projecten wordt losgetrokken, als we het hebben over de wijkvernieuwing waarbij we onlangs nog een aantal wijken aan het hele proces hebben weten toe te voegen, waarmee ongelooflijk veel geld vanuit het Rijk deze kant op gesleurd wordt. Dus het is echt niet of-of, het is en-en, en ik ben ervan overtuigd dat als wij een ronkend plan neerleggen voor bijvoorbeeld de verbindingskanaalzone, dat het ook deze ambtenaren in het College zal lukken om daar voor geld van buiten deze gemeente aan te trekken.

01:09:58

Voorzitter: Dank u wel. Wie van de indieners? Mevrouw Moorlag.

01:10:02

Mevrouw Moorlag: Bedankt voorzitter. Wij hebben eigenlijk een beetje het gevoel: 'Wat moet je hier verder nog over zeggen?' Het initiatiefvoorstel spreekt al enorm voor zich en de sprekers die voor mij zijn geweest ook. Ik heb het afgelopen jaar meerdere malen een rondje binnenstad gedaan of een rondje Diepenring en dan zie je wat een kwaliteit er eigenlijk nog valt te behalen, ontzettend stuk leef kwaliteit en als we dan zien dat in al die beleidsvlakken daar allerlei plannen voor zijn, maar dat dat niet samen komt, dan denken wij dat het juist een ontzettend goed idee is om die beleidsplannen samen te brengen en om te kijken waar het geld zit en waar kan je ook juist dat geld samenbrengen om juist zo goed mogelijk die openbare ruimte daar mee aan te pakken. Daarmee vergroot je het centrum. Daarmee zorg je er juist voor dat er meer ruimte komt, volgens mij voor alle mensen in onze gemeente, alle mensen in onze provincie. Dat er juist een fijne verblijfskwaliteit is in de binnenstad. Dus ja, wij zien echt ontzettend veel kansen en wij houden het hierbij denk ik, voorzitter.

01:11:10

Voorzitter: Dat is prima, dat mag. De heer Bosch. Dan de heer Van der Pol.

01:11:16

De heer Bosch: Dank u wel voorzitter. Ook voor mij moeilijk om nog wat nieuws toe te voegen. Kort ga ik het proberen. Allereerst wil ik ook wel de complimenten geven aan de heer Been die toch het initiatief heeft genomen voor dit initiatiefvoorstel, twee keer het initiatief zelfs. Over het voorstel zelf denk ik dat het een goed idee is om te kijken naar de koppelkans, om een politiek populair woord te gebruiken, en zo heel erg veel kwaliteit toe te

kunnen voegen. Op dit moment is de Diepenring een soort verdeel plek, een auto doorgeef en een parkeerplaats. Dat is echt enorm zonde, dus volgens mij kunnen we daar heel veel kwaliteit toevoegen. En om de koppeling te maken naar...

01:12:01

Voorzitter: U roept toch een vraag op van de heer Koks.

01:12:03

De heer Koks: Laat ik het ook even concreet maken voor de heer Bosch. We hebben nu net het Schuitendiep helemaal over de kop gehaald, helemaal opnieuw ingericht. Zitten nu ook in uw gedachtewereld dat het Schuitendiep, onderdeel van de Diepenring, dat dat ook in dat plan van u weer opnieuw van een invulling zou moeten worden voorzien, behoort dat tot de mogelijkheden?

01:12:30

De heer Bosch: Voorzitter, Student en Stad staat voor veel meer verblijfskwaliteit in de binnenstad van Groningen. Dat kunnen we op heel veel plekken realiseren, en dat is dus niet aan het water heel erg veel parkeerplekken. Dus wat dat betreft is het een gemiste kans dat we dat nu op deze manier hebben heringericht en dat is jammer, dus als je kijkt op de lange termijn, het is keuzes maken, prioriteren, dan kan dat wat Student en Stad betreft, op termijn mooier ingericht worden. We moeten wel kijken wat je eerst wilt doen. Dat is natuurlijk heel erg logisch, dus als je mij vraagt: "Wil je het volgend jaar doen?" Nee, dat lijkt me inderdaad niet zo een goed idee.

01:13:03

De heer Koks: Als dit over de afschrijvingstermijn gaat, het gaat vijftig jaar mee geloof ik, zo een herinrichting, dan kan ik aardig eind mee.

01:13:16

De heer Bosch: De koppeling ook naar het volgende onderwerp wat o de agenda staat, er is zo weinig plek om in Groningen je vrienden te zien 's avonds laat, als je dat niet thuis kunt doen. Dan is het denk ik heel waardevol om veel meer plek toe te voegen. Tot zover.

01:13:31

Voorzitter: Dank u wel, de heer Moerkerk, maar ik had beloofd dat meneer van der Pol eerst mocht. De heer van der Pol.

01:13:40

De heer van der Pol: Dank u voorzitter. Ik wil ook graag de heer Been bedanken voor dit mooie voorstel dat de VVD graag steunt. Integrale visie op de Diepenring is gelet op de verschillende initiatieven, die lopen echt geen overbodige luxe. Betreft de ruimte bij het water en maak hiermee verblijf nog aantrekkelijker in ons mooie stadshart. Wat betreft de kosten is het nog wel even belangrijk om te melden dat het voorstel zich vooral richt op de ketting die de Diepenring is. Niet de parels, de parels gaan met hoge kosten gemoeid, denk aan Dudok, maar wie weet wat voor mooie schakels er nog voor de ketting gevonden kunnen worden, die bekostigd worden uit bestaande potjes. De VVD blijft zich sterk maken voor de mobiliteit van en naar het centrum, zowel voor bezoekers als voor bijvoorbeeld winkeliers, ook als ze de auto nodig hebben. We kijken uit naar de resulterende visie. Dank u wel.

01:14:28

Voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Moerkerk.

01:14:31

De heer Moerkerk: Dank u wel voorzitter. Er is al heel veel gezegd door mijn voorgangers waar ik mij met liefde bij aansluit. Een paar dingen waar ik erg naar uitkijk om hopelijk terug te kunnen vinden in deze visie, is dat de inrichting die al is uitgevoerd, heeft zich vooral toegespitst op het herinrichten van het wegvlak, waar liggen de parkeervakken en waar liggen de strookjes voor de fietsers en auto's. Dat vind ik eigenlijk tot nu toe best beperkt. Er is veel meer te beleven in de Diepenring; water, natuur, verbinding, ecologisch. Dat alles vind ik interessant, om dat helemaal tegen het licht te houden. En verder, we hebben meer openbare ruimte nodig in het centrum, dus eigenlijk ook de Diepenring. Ik woon al dertig jaar in de binnenstad en het wordt steeds voller, voller, voller. We hebben een stad die met dertig, veertigduizend mensen gegroeid is in twintig jaar. We hebben gewoon meters nodig waar we kunnen zitten, liggen, misschien een ijsje kunnen halen en die kunnen we eigenlijk heel goed en makkelijk winnen op de Diepenring. Ik zie uit naar wat dit plan hier over gaat zeggen. Dank u wel.

01:15:29

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat dat de laatste woorden waren die wij hier vanavond aan dit voorstel gaan wijden. Dan gaat het als initiatiefvoorstel naar de raad van volgende week, denk ik. We spreken elkaar dan weer. Ik wens u een fijne avond.